

Opdrachtgever:

De heer A. Bos
Mingersborg 28 A
6367 JX VOERENDAAL

Datum: 20 januari 2020

Onderwerp:

Rapportage Nader onderzoek Eikenhof (Mingersborg 28a), te Voerendaal
(ons kenmerk: 19-480)

Opgesteld door:

De heer M.J.M Coenen

Geachte heer Bos,

Hierbij ontvangt u van ons de rapportage inzake de nader onderzoek naar het aanwezig zijn van marterachtigen en reptielen uitgevoerd in de zomerperiode van 2019, terplekke van de ingreeplocatie Eikenhof te Voerendaal.

Aanleiding

Het voornemen bestaat om terplekke van de onderzoekslocatie een verandering van bestemming te realiseren. In het kader van de Wet Natuurbescherming is het noodzakelijk om zicht te krijgen op mogelijke effecten ten aanzien van beschermde natuurwaarden. In figuur 1 is de onderzoekslocatie afgebeeld.

Figuur 1: Onderzoeks- en ingreepgebied

Er is in het kader van de bestemmingsplanwijziging in 2019 een quickscan uitgevoerd terplekke. Hierbij is vastgesteld dat de locatie dienst kan doen als leefgebied voor kleine marterachtigen zoals wezel en hermelijn en dat delen van de locatie geschikt habitat vormen voor hazelwormen (ons kenmerk: 19-411, d.d. 18 maart 2019).

Onderzoeksmethodiek

Om te onderzoeken of deze soorten voorkomen op de locatie zijn er 50 tapijttegels gelegd in het gebied en er zijn drie cameravallen aangebracht in de vegetatie (incl. fruitweide). Voorts is er gebruik gemaakt van een Mostela, foto 1, (inloopkast voor marters met daarin een cameraval en martervoer (sardienblik met gaatjes voor aanlokkende geur).

Foto 1: Mostela marter-inloopkast

De tapijttegels zijn aangebracht in het gebied met de opgaande begroeiing en het graslandje en er zijn tegels aangebracht in de fruitweide aan de zuidzijde van de weg. Deze tegels zijn 2 keer per maand (gedurende 2 maanden) gekeerd, om te zien of er hazelwormen onder weggekropen zijn. Deze tegels generen warmte en de onderzijde ervan wordt vochtig warm en dit trekt onder meer reptielen.

Onderzoeksresultaten

Reptielen

Er zijn geen waarnemingen verricht van hazelwormen (of andere reptielen en/of amfibieën) onder de tapijttegels.

Dit betekent dan ook dat het aanwezig zijn van de soorten uitgesloten is en dat er verder geen maatregelen nodig zijn in het kader van de Wet natuurbescherming.

Marterachtigen

Terplekke van de fruitweide zijn geen foto's gemaakt van marterachtigen, ondanks dat het gebied qua samenstelling en diversiteit geschikt lijkt.

Terplekke van de bosschage ten oosten van de bebouwing (daar waar ook de meeste tapijttegels gelegen hebben voor het reptielenonderzoek) zijn wel diverse soorten waargenomen op de cameravallen. In de bijlage 1 zijn diverse foto's bijgevoegd.

Binnen het terrein zijn in elk geval vastgesteld: eekhoorn, bosmuis, steenmarter (minimaal 2 dieren, vermoedelijk jongen), das en er loopt een verwilderde kat.

Op de camera zijn verder vastgelegd koolmees, fazant en enkele merels.

Wezel, hermelijn en bunzing zijn niet vastgelegd op de camerabeelden, maar dit is te verklaren door het aanwezig zijn van steenmarters die geen kleine marterachtigen dulden in hun leefgebied (voedselconcurrenten).

Eekhoorn: Er is geen nest gevonden in de bosschage van de ingreeplocatie. Mogelijk dat het dier afkomstig is uit nabijgelegen percelen afkomstig en gebruik hij de ingreeplocatie als onderdeel van zijn of haar leefgebied.

Steenmarter: De aanwezigheid van deze soort doet vermoeden dat het dier ergens een nestlocatie heeft. Een van de mogelijke plekken betreft hier de opbergruimte terplekke van de grote schuur, zie foto 1, waar voldoende ruimte is achter de opgeslagen spullen en de hooibalen. Het is uitgesloten dat deze in de schuur of het woonhuis zit, omdat daartoe geen aanwijzingen gevonden zijn.

Das: Er lopen dassen rond het perceel. Deze zijn waarschijnlijk afkomstig van burchten gelegen in de directe omgeving. Er zijn op het perceel zelf geen burchten aanwezig. Het gebied ligt wel in het leefgebied van de soort. Er is in elk geval 1 das op de foto gezet. Mogelijk dat er nog meer rondlopen, maar dit is niet met 100% zekerheid te zeggen, maar wel aannemelijk gelet op de optimale leefomstandigheden in dit deel van Zuid-Limburg.

Overige soorten

Er komen diverse andere soorten voor in en rond de ingreeplocatie. Het betreft hier diverse soorten broedvogels en grondgebonden zoogdieren. Deze soorten zijn niet zwaar beschermd, maar hiervoor dient met zorg gewerkt te worden, conform de Algemene Zorgplicht Wet natuurbescherming (Wnb). In het kader van de Wet natuurbescherming zijn voor deze soorten geen andere mitigerende maatregelen benodigd dan het zorgvuldig handelen zoals bedoeld in Art. 1.11 van de Wet natuurbescherming.

Effecten op soorten door de ingreep

In tabel 1 zijn de effecten opgesomd die kunnen optreden bij de herbestemming.

Soort(groepen)	Functie leefgebied	Effecten	Opmerkingen	Knelpunten Wnb*
Eekhoorn	Foerageergebied	Verstoring door toename menselijke activiteiten	Geen nesten aangetroffen	<i>Nee*</i>
Das	Onderdeel leefgebied Foerageergebied	Verstoring door toename menselijke activiteiten	Geen burcht, maar gebied ligt in actief dassenleefgebied	<i>Nee*</i>
Steenmarter	Leefgebied	Verstoring door toename menselijke activiteiten	Mogelijke voortplanting terplekke van opslagruimte naast schuur	<i>Ja*</i>
Overige soorten	Leefgebied, broedbiotoop	Verstoring door toename menselijke activiteiten	Diverse algemeen voorkomende soorten	<i>Nee*</i>

Tabel 1: Effecten op soorten: *Knelpunten Wnb; zie uitleg onder tabel 1

Toelichting tabel 1

Eekhoorn: Er zijn effecten te verwachten op de soort als er meer menselijke activiteiten zullen plaatsvinden op het terrein, echter zijn eekhoorns zeer goed in staat om zich hieraan aan te passen. Op den duur ontstaat zelfs een binding met mensen terplekke. Eventueel aanwezige dieren zullen niet snel verstoord raken door menselijke aanwezigheid, daar deze dieren veelal ook actief zijn in de schemer en avondperiode.

Mitigerende maatregelen zijn niet noodzakelijk. Door de beoogde versterking van het bosplantsoen met hazelnoot en andere noot en besdragende struiken/boomsoorten zal de aantrekking van het gebied op de soort alleen maar vergroten.

Das: er zullen geen directe effecten op het leefgebied van de soort optreden. Aangezien deze soort pas zeer laat op de avond (als het flink donker is) actief is zullen de effecten verwaarloosbaar zijn. De soort zal het gebied, zeker als er een versterking komt met besdragende struiken, blijven gebruiken als foerageergebied.

Steenmarter: Door het meer in gebruik nemen van de opslagruimte kan de steenmarter haar mogelijke aanwezige voortplantingsplek verliezen. Om de soort toch te blijven voorzien in een voortplantingsplek kan er gekozen worden om een steenmarterkast te plaatsen aan het gebouw of in een van de grotere bomen. Daarmee kan de soort voor de locatie behouden worden en wordt gezorgd dat de soort niet de bebouwing in gaat op zoek naar geschikte een voortplantingsplek. De steenmarterkast, zie onderstaande foto, is bewezen functioneel voor de soort.

Steenmarterkast: op te hangen aan het gebouw of in een boom

Overige soorten: Andere soorten zullen door de toename aan menselijke activiteiten niet geneigd raken het gebied geheel te verlaten. De soorten zijn makkelijk in staat zich aan te passen aan de toenemende mate van activiteit. Gelet op de beoogde versterking van het aanwezige groen wordt tevens gezorgd voor meer dekking en rust.

Conclusies

- ✚ Er is sprake van leefgebied van das, steenmarter, eekhoorn en diverse algemeen voorkomende soorten grondgebonden zoogdieren en broedvogels op de locatie.
- ✚ Er zijn geen reptielen aangetroffen in het gebied. Deze zijn dan ook niet te verwachten
- ✚ Er zijn geen kleine marterachtigen zoals wezel en hermelijn aangetroffen/vastgesteld die het gebied als leefgebied gebruiken, dit kan mede te maken hebben met de aanwezigheid van steenmarters.
- ✚ Effecten kunnen optreden ten opzichte van alle soorten die vastgesteld zijn, maar deze zijn, zeker met de beoogde versterking van het aanwezige groen, verwaarloosbaar.
- ✚ Om de steenmarter een nieuwe voortplantingsplek te bieden is het noodzakelijk om een steenmarterkast te plaatsen aan de bebouwing (schuur) of in een boom.
- ✚ Het is niet noodzakelijk om een ontheffing aan te vragen voor de beoogde ingrepen.
- ✚ Op basis van het onderzoek en de resultaten, effectbeoordeling kan gesteld worden dat de plannen geen overtredingen van de verbodsbepalingen Wet natuurbescherming als gevolg hebben.

Eerdere conclusies uit de quickscan:

- ✚ Op de onderzoekslocatie zijn geen jaarrond beschermde nesten van vogels aanwezig en/of te verwachten.
- ✚ Het woonhuis vormt in potentie een geschikte locatie als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen, echter omdat er geen ingrepen plaatsvinden hier (zoals dakvervanging of na-isolatie van de spouw) en omdat het gehele begroeide deel aanwezig blijft treden er geen effecten op die in strijd zijn met de Wet natuurbescherming.
- ✚ Er kunnen diverse soorten amfibieën voorkomen binnen de begrenzing en in de poelen en de beboste delen (voortplanting- en landhabitat). Effecten treden niet op, omdat er geen werkzaamheden binnen deze zones beoogd zijn.
- ✚ Daarnaast dienen de beoogde werkzaamheden buiten de kwetsbare periode van amfibieën en broedvogels uitgevoerd moeten worden. Deze kwetsbare periode loopt van februari tot en met half juli (vogels en amfibieën).

Verder advies (geen wettelijk vereiste)

- ✚ Ter versterking van de biodiversiteit is het een advies om enkele steenuilkasten te plaatsen in het gebied. Met name de fruitweide vormt hierbij een zeer geschikte locatie voor dergelijke kasten.
- ✚ Door het aanleggen van takkenrillen kan een goeie beschutting gegeven worden aan soorten en dit biedt tevens nieuwe vestigingsmogelijkheden voor diverse andere soorten, ter verrijking van de biodiversiteit terplekke.

Met deze rapportage en dit advies hoopt Ecolybrium jullie van dienst te kunnen zijn.
Uw reactie wordt dan ook zeer op prijs gesteld.

Met vriendelijke groet,

Ecolybrium Ecologisch onderzoek & Advies
Martijn Coenen

Bijlage 1 Foto's cameraval onderzoek

Eekhoorn

Das

Steenmarters

Bosmuis

Verwilderde kat

Jonge merel

Fazantenhaan